

Lietuvos Respublikos generalinė prokurorė Nida Grunskienė kreipėsi į Vilniaus miesto apylinkės teismą su prašymu atnaujinti procesą civilinėje byloje dėl šių metų birželio 1 d. priimto Vilniaus miesto apylinkės teismo sprendimo, kuriuo Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrius įpareigotas pakeisti civilinės būklės akto įrašą (pareiškėjo civilinėje byloje vardą ir pavardę) raidę „l“ keičiant lotyniškos abėcėlės rašmeniu su diakritiniu ženklu „l“.

Tokią sprendimą generalinė prokurorė priėmė susipažinusi su Generalinės prokuratūros Viešojo intereso skyriaus prokuroro šių metų birželio 30 d. pradėto tyrimo dėl galimo viešojo intereso pažeidimo medžiaga bei išvada. Šio tyrimo pagrindu tapo minėtas Vilniaus miesto apylinkės sprendimas civilinėje byloje bei aktualus nagrinėjamu klausimu teisinis reglamentavimas.

Prašyme teismui nurodoma, kad Lietuvoje galiojantys teisės aktai numato galimybę ne lietuvių tautybės Lietuvos Respublikos piliečiui savo vardą ir pavardę jo tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose bei civilinės būklės aktų įrašuose rašyti lotyniškos abėcėlės rašmenimis, jei jie neturi diakritinių ženklų. Išimtis taikoma tik toms raidėms su diakritiniais ženklais, kurios yra ir lietuvių kalbos abėcėlėje.

Lietuvių kalbos abėcėlėje diakritinius ženklus turi šios raidės: é, ū, č, š, ž, ą, ę, į, u ą, ę, į, u, ū, é, č, š, ž.

Lietuvių kalbos abėcėlėje raidė „l“ neturi diakritinio ženklo, todėl, prokuratūros vertinimu, teismas, nusprendamas, kad rašant pareiškėjo vardą ir pavardę vietoj „l“ gali būti rašomas lotyniškas rašmuo „l“, padarė teisės taikymo klaidą.

Primename, kad pasikeitus teisiniam reguliavimui, nuo šių metų gegužės 1 d., ne lietuvių tautybės Lietuvos Respublikos piliečiams atsirado galimybė asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose bei civilinės būklės aktų įrašuose vardus ir pavardes rašyti lotyniškos abėcėlės rašmenimis be diakritinių ženklų, pavyzdžiui, lietuvių kalbos abėcėlės raidę „V“ keičiant lotyniškos abėcėlės rašmeniu „W“.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimui šių metų pradžioje priimant minimą įstatymą grupė Seimo narių siūlė atsisakyti nuostatos dėl vardo ir pavardės rašymo lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų), kurios, šio pasiūlymo teikėjų nuomone, iš esmės užkerta kelią rašyti asmenvardžius originalia forma, t. y. lotyniško pagrindo rašmenimis su diakritiniais ženklais, tačiau šiam pasiūlymui nebuvo pritarta.

Proceso atnaujinimo tikslas – išvengti teisinių galimo neteisėto teismo sprendimo padarinių

ir taip įvykdyti teisingumą, apginant ne tik privatų, bet ir viešąjį interesą, atkuriant iki sprendimo buvusią padėtį.

Generalinis prokuroras į teismą su prašymu atnaujinti procesą kreipiasi tuo atveju, kai užbaigtoje byloje prokuroras nedalyvavo ir joje esantis viešasis interesas nebuvo teismo apgintas, o kitų teisinių priemonių apginti viešąjį interesą nėra.

